

**„ნოზოკომურ ინფექციის მართვასთან დაკავშირებული გამოწვევები,
მონიტორინგის და შეფასების საუკეთესო პრაქტიკის გამოვლენა
თბილისის სტაციონარებში”**

მაგისტრანტი: ნესტან ტუსიაშვილი

„სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის

ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტის,

ჯანდაცვის პოლიტიკისა და მენეჯმენტის მაგისტრის

აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად”

ბიზნესის სკოლა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან გოგინაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025

სარჩევი

განაცხადი.....	3
აბსტრაქტი	4
Abstract.....	6
შესავალი.....	8
ლიტერატურის მიმოხილვა	16
ნოზოკომური ინფექციების გლობალური ტენდენციები და გეოგრაფიული განსხვავებები.....	16
კლინიკური რისკ-ფაქტორები და ინფექციის გამომწვევი აგენტები.....	20
ნოზოკომური ინფექციების ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობა საქართველოში..	24
ნოზოკომური ინფექციების საერთაშორისო მასშტაბები და სისტემური ანალიზი (ECDC, WHO, RKI მონაცემებზე დაყრდნობით).....	27
WHO-ს სტრატეგიული ხედვა IPC-ის ინტეგრაციისა და ნოზოკომური ინფექციების შემცირებისთვის	29
ანტიბიოტიკორეზისტენტობა: გლობალური საფრთხე	36
ინფექციების პრევენციისა და კონტროლის (IPC) პოლიტიკა და მარეგულირებელი ჩარჩო საქართველოში: გამოწვევები, სტანდარტები და იმპლემენტაციის პროცესები	40
მეთოდოლოგია	44
ანალიზი	57
დასკვნა.....	61
რეკომენდაციები	63
ბიბლიოგრაფია.....	66
დანართი.....	74

განაცხადი

„მე კვლევის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ

ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორის მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ
გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც
ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად”.

სახელი, გვარი: ნესტან ტუსიაშვილი

ხელმოწერა: ნ. ტუსიაშვილი

თარიღი: 05/06/2025

აბსტრაქტი

ნოზოკომიური (ჰოსპიტალური) ინფექციები მსოფლიოს მასშტაბით ერთ-ერთ მნიშვნელოვან გამოწვევად რჩება, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს, როგორც პაციენტის ჯანმრთელობაზე, ისე ჯანდაცვის სისტემის ეფექტიანობაზე. აღნიშნული ინფექციები, რომლებიც ვითარდება სამედიცინო დაწესებულებაში ყოფნისას, იწვევს ჰოსპიტალიზაციის გახანგრძლივებას, მკურნალობის ხარჯების მატებას და სიკვდილიანობის მაჩვენებლის ზრდას, განსაკუთრებით მოწყვლად ჯგუფებში, მათ შორის ახალშობილებში. ნაშრომის მიზანია შეისწავლოს ნოზოკომიური ინფექციების პრევენციასა და მართვასთან დაკავშირებული ძირითადი პრობლემები, გამოავლინოს სისტემური ხარვეზები და შეაფასოს სამედიცინო პერსონალის განათლების, კლინიკური მმართველობისა და სახელმწიფოს როლის მნიშვნელობა პრევენციის პროცესში.

კვლევისთვის გამოყენებულ იქნა შერეული მეთოდოლოგია. ჩატარდა რაოდენობრივი კვლევა ექთნებს შორის და თვისობრივი კვლევა სამედიცინო პერსონალთან, ეპიდემიოლოგებთან და კლინიკის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან. აგრეთვე განხილული იქნა საერთაშორისო და ადგილობრივი ლიტერატურა (სამაგიდე კვლევა), რაც დაეხმარა საკითხის სიღრმისეულ გაანალიზებას.

შედეგებმა აჩვენა, რომ ინფექციის მართვაზე გავლენას ახდენს რამდენიმე ფაქტორი: სამედიცინო პერსონალის არასაკმარისი განათლება, ჰიგიენის სტანდარტების დაუცველობა, ანტიმიკრობული რეზისტენტობის შესახებ ნაკლები ინფორმაცია და შესაბამისად, მისი ზრდა, ინფრასტრუქტურული პრობლემები და არასათანადო ფინანსური და ადამიანური რესურსები. კვლევამ ცხადყო, რომ აუცილებელია კომპლექსური, მულტიდისციპლინური მიდგომა, სახელმწიფოს მიერ მკაფიო პოლიტიკის გატარება და კლინიკური მენეჯმენტის გაძლიერება. მიღებული შედეგები

წარმოადგენს საფუძველს როგორც პრაქტიკული რეკომენდაციების შესამუშავებლად, ასევე სამომავლო კვლევებისთვის საქართველოს მასშტაბით.

საკვანძო სიტყვები: ნოზოკომიური ინფექცია, ჰოსპიტალური ინფექცია, სამედიცინო პერსონალი, ანტიმიკრობული რეზისტენტობა, ინფრასტრუქტურა, პრევენცია, სახელმწიფო პოლიტიკა, კლინიკური მენეჯმენტი, საქართველო, თბილისი.

Abstract

Hospital-acquired infections (HAIs), also known as nosocomial infections, remain a significant challenge for healthcare systems worldwide. These infections, which develop during hospitalization and are not present or incubating at the time of patient admission, contribute to prolonged hospital stays, increased medical costs, and elevated morbidity and mortality rates—particularly among neonates and critically ill individuals (World Health Organization [WHO], 2011). The prevalence and consequences of HAIs highlight the urgent need to address both structural and operational deficiencies in healthcare delivery.

This study aims to identify the primary barriers in the management of nosocomial infections by examining institutional weaknesses, insufficient infection prevention measures, and gaps in workforce preparedness. Additionally, it explores the role of continuous professional education for healthcare personnel, the enforcement of clinical governance standards, and the significance of government-level involvement in implementing effective infection control programs (Allegranzi et al., 2011; WHO, 2016). Through a comprehensive analysis, this research seeks to provide insights that can inform policy improvements and strengthen infection prevention and control (IPC) practices across healthcare institutions.

This study employed a mixed-methods design to provide a comprehensive understanding of the challenges associated with hospital-acquired infections. The quantitative component involved the administration of structured questionnaires to nursing staff, focusing on infection prevention practices and perceived barriers in clinical settings. In parallel, the qualitative phase consisted of in-depth interviews with healthcare professionals, including epidemiologists and hospital administrators, to gather nuanced perspectives on institutional-level dynamics and systemic shortcomings.

To further contextualize the findings, a desk-based review of relevant literature was conducted, incorporating both international guidelines and local studies. This triangulation of data sources facilitated a multidimensional analysis of nosocomial infection management, allowing for the identification of patterns and discrepancies across different levels of the healthcare system (Creswell & Plano Clark, 2018).

The findings indicate that several key factors hinder the effective management of nosocomial infections: insufficient training among healthcare workers, poor compliance with hygiene standards, the growing threat of antimicrobial resistance, infrastructural deficiencies, and inadequate financial and human resources. The research underscores the need for a complex, multidisciplinary approach, stronger national health policy, and enhanced clinical management. The results serve as a foundation for both practical recommendations and future research, particularly in the context of Georgia's healthcare system.

Keywords: Nosocomial infection, hospital-acquired infection, healthcare personnel, antimicrobial resistance, infrastructure, prevention, health policy, clinical management, Georgia, Tbilisi.